

VERSLAG ARCHITECTUURRAAD 14-04-2022

Aanwezig: Bram Gaakeer (OCW), Tom van Veen (SURF), Jennifer Moesker (Studielink, tot 15:00), Gerald Groot Roessink (DUO – tot 1500), Remco de Boer, Mark de Jong (Inholland, Architectenberaad HORA), Marc Berenschot (Utwente, namens het HORA Architectenberaad), Arjan Aarnink (CITO), Leon Sprooten (MORA, MBO Digitaal), Nassreddine Oufkir (CvTE), Joris Dirks (Studielink), Robin van Rootseler (MEVW), Remco de Boer, Joeri van Es (Bureau Edustandaard/Kennisnet), Henk Nijstad (Bureau Edustandaard/Kennisnet).

Gastsprekers: Jaap van den Berg en Jan Willem van Veen (DUO, namens Datakamer), Jordy van den Elshout, Jeroen Hamers (beide Kennisnet), Tonny Plas (secretaris Edu-K)

Afwezig: Edwin Verwoerd (Iddink, VDOD), H-P Köhler | VDOD, Brian Dommissie (Kennisnet, PO/VO), Pieter Ruempol (MEVW), Dirk Linden (Kennisnet, CTO).

Alle hieronder genoemde presentaties en het verslag staan op de pagina van de betreffende bijeenkomst op www.edustandaard.nl/architectuurraad/.

□ 1. OPENING, MEDEDELINGEN, NOTULEN, AGENDA

De voorzitter heet iedereen welkom via deze Teams-bijeenkomst, en in het speciaal de gastsprekers.

De voorgestelde agenda wordt overgenomen. De notulen van januari 2022 worden vastgesteld.

Jennifer Moesker meldt dat Studielink en SURF samen bezig zijn met het ontwikkelen van een Routekaart voor de administratieve kant van flexibilisering van het onderwijs (Leven Lang Ontwikkelen).

□ 2. ROSA-SCAN + SCOPE: KETENARCHITECTUUR ONDERWIJSGEGEVENSPLATFORM

Joeri van Es en Remco de Boer presenteren namens Bureau Edustandaard de resultaten van de ROSA-scan van het onderwijsgegevensplatform. In de vorige bijeenkomst in januari 2022 is het onderwijsgegevensplatform geïntroduceerd door Jaap van den Berg en Jan Willem van Veen namens de Datakamer en DUO. De belangrijkste bevinding uit de architectuurscan is dat een scherpere scope nodig is zodat helder is voor welk soort gegevens zo'n platform wel en niet bedoeld is.

Op basis van de input van Jaap, Jan-Willem en enkele leden van de Architectuurraad, heeft Remco de Boer een notitie geschreven met een suggestie voor de scope en enkele vragen aan de Architectuurraad (bijgevoegd bij de stukken). Tom van Veen reageert als eerste door aan te geven dat vergelijkbare mechanismes zoals een VRE (Virtual Research Environment) ook in de HOSA een rol spelen, in het werkpakket Research data. Hij wil dan ook graag de samenwerking opzoeken en onderzoeken hoe beide ontwikkelingen zich met elkaar verhouden. Gerald

edustandaard

Groot Roessink geeft aan dat het kenmerk PGN (persoonsgebonden nummer) door DUO gebruikt wordt voor het koppelen van bestanden voor bepaalde toepassingen conform de AVG. Dat kan een obstakel vormen, want dit mag niet zomaar worden uitgebreid. Gerald verwijst naar HealthRI, waar veel ervaring hierover is. Arjan Aarnink geeft aan dat CITO, op basis van de wet Doorstroomtoetsen PO, gegevens beschikbaar moet stellen m.b.t. het volgen van (geanonimiseerde) leerlingen. CITO zou hiervoor graag gebruik maken van een ketenarchitectuur en ziet veel toepassingen voor het beoogde onderwijsgegevensplatform. Jaap en Jan-Willem geven aan dat zij hiervoor het eerste aanspreekpunt zijn.

Jan Willem voegt toe dat zgn. gesynthetiseerde data veel mogelijkheden kan bieden om op een veilige en wellicht snelle manier de relevante gegevens beschikbaar te stellen. Jaap benadrukt dat hij vooral toch de [WRO artikel 23](#) als eerste en belangrijkste scope ziet op basis van de opdracht van de Datakamer. Leon Sprooten geeft aan dat deze problematiek met onderzoeksdata (bijv. doorstroom MBO-HO) ook speelt in de MOSA. Jennifer benadrukt ook heel blij te zijn met dit initiatief. Studielink is aan het puzzelen hoe datasets m.b.t. aanmeldgegevens op een verantwoorde manier beschikbaar kunnen worden gesteld. Zij geeft aan dat de CBS-route voor Studielink, als relatief kleine organisatie met weinig specifieke kennis op dit gebied, een veilige optie lijkt te zijn. Studielink haakt graag bij dit initiatief aan.

De Architectuurraad ondersteunt de vraag in de notitie om in een werkgroep te komen tot een gedragen ketenarchitectuur. Bram Gaakeer geeft tot slot aan dat het onderwijsgegevensplatform volgens een groeimodel kan worden ontwikkeld, waarbij de scope aan het begin klein wordt gehouden en later stapsgewijs wordt uitgebreid.

Besluit:

- **De ROSA-scan wordt door de Architectuurraad overgenomen met de besproken aanscherpingen (WRO art. 23 als eerste focus).**

Actiepunten:

- Jaap en Jan Willem: gaan in gesprek gaan met Tom van Veen / HOSA om overlap en samenwerking te onderzoeken. Ook Contact zoeken met Leon Sprooten over wensen in het MBO.
- Arjan Aarnink: samen met CvTE onderzoeken of de datasets m.b.t. de wet Doorstroomtoetsen PO ook binnen de scope van deze ketenarchitectuur zouden kunnen vallen.
- Jaap en Jan Willem: organiseren een eerste bijeenkomst van de werkgroep voor het onderwijsgegevensplatform. Hier kunnen de volgende stappen worden gezet om te komen tot een gedragen ketenarchitectuur.
- Jaap en Henk: terugkoppelen van de resultaten van deze AR bijeenkomst aan de Datakamer.

□ 3. UPDATE ROSA REVISIE

In afwezigheid van projectleider Brian Dommissie start Remco de Boer met het toelichten van het vernieuwde ROSA-metamodel en hoe daar mee te werken (zie ook de slides). Het is niet alleen een theoretische toelichting maar bevat ook voorbeelden, waaronder een uitwerking van de CE-VO afspraak (centrale examens-VO) in het nieuwe ROSA metamodel. Bram Gaakeer geeft aan tevreden te zijn met de nieuwe structuur en dat deze al is toegepast binnen het domein Toegang. Het document 'architecturaanpak Toegang' heeft gediend als basis voor de uitwerking van patronen en ondersteunende services in het nieuwe metamodel. Leon Sprooten geeft aan dat het een gezamenlijk proces is geweest om tot deze nieuwe versie van het metamodel te komen met de SRA's:

edustandaard

FORA, MORA en HORA. Jennifer Moesker vraagt een toelichting hoe de keten(processen) zich verhouden tot de bedrijfsfuncties en -processen binnen een instelling (en bij ketenpartijen). Met de ketenprocessen wordt uitgedrukt dat er interactie plaatsvindt tussen verschillende bedrijfsfuncties en -processen binnen een instelling. Daarom zijn ketenprocessen ook gemodelleerd als een [ArchiMate Business interaction](#).

De Architectuurraad is enthousiast over het metamodel en stelt deze vast. Gerald geeft aan het projectteam te willen spreken over het onderscheid tussen begrippen en concepten in het ROSA begrippenkader. Daarnaast vraagt Gerald aandacht voor de [werkgroep 'Nederlands profiel voor stelselcatalogi'](#) van PLDN-netwerk voor Linked Data, waar een alternatief voor de SKOS-afspraken wordt besproken. Tot slot neemt Joeri de aanwezigen mee in een update over de samenhang en samenwerking met de andere referentiearchitecturen binnen het onderwijs. Hierbij schetst hij een beeld hoe de samenwerking na het project op een reguliere basis wordt ingericht. De Architectuurraad is hier enthousiast over.

Besluit:

- De Architectuurraad stelt de huidige versie van het metamodel zoals gepresenteerd vast. Het voorgestelde SKOS-profiel voor ROSA- en andere ketenbegrippen wordt ter kennisgeving aangenomen.

Actiepunten:

- Projectteam: oppakken genoteerde vragen tav. ROSA-begrippenkader.
- Actiepunt: Leden van de Architectuurraad: kennis nemen van het metamodel en onderzoeken of en hoe dit toepasbaar is in het eigen domein. Het aangepaste metamodel plus uitleg vindt u in de wiki: https://rosa2.wikixl.nl/index.php/ROSA_metamodel.

4. ADVIESAANVRAAG NIEUWE VERSIE CERTIFICERINGSSCHEMA ROSA 2022

Namens de werkgroep presenteert Jordy van den Elshout van Kennisnet de nieuwe versie van het Certificeringsschema ROSA. Dat is de baseline voor informatiebeveiliging voor toepassingen in het onderwijs, vooral toegepast in de leermiddelenketen. Het betreft een aantal belangrijke cosmetische verbeteringen die de gebruikerservaring verbeteren. Leon Sprooten vraagt hoe er precies wordt gecertificeerd. Jordy geeft aan dat op dit moment organisaties vooral zelf een assessment doen. In- en externe auditing kan worden ingesteld door organisaties en formele externe certificering. Dit laatste is waar het volgens Jordy uiteindelijk naar toe zou moeten gaan. Het CS is vooral gericht op de toepassing, terwijl ISO27001 vooral op de organisatie is gericht. De Architectuurraad stelt vast dat dit CS heel goed is voor de veiligheid van het onderwijs, en schaaft zich achter deze verbeteringen. De AR vraagt zich wel af hoe massaal gebruik kan worden gestimuleerd. Robin van Rootseler licht toe dat bij de MEVW-leden (oa. vroegere GEU) het CS verplicht opgenomen is in het Privacy Convenant voor bijlage 2 van de verwerkersovereenkomst. Er vindt ook peer reviewing plaats. Tonny Plas voegt toe dat gisteren, op 13 april het nieuwe privacy convenant 4.0 is gepubliceerd. Bijlage 2 is afgestemd op het nieuwe CS. Het is de bedoeling toe te werken naar onafhankelijke auditing, maar zo ver is het nog niet. De Architectuurraad stelt voor om de Standaardisatieraad te vragen actie te ondernemen om het gebruik flink te stimuleren.

edustandaard

Besluiten:

- De Architectuurraad adviseert positief over het nieuwe Certificeringsschema ROSA 2022.

Actiepunt:

- De Standaardisatieraad wordt gevraagd hoe het gebruik in de onderwijsketens flink kan worden gestimuleerd.

□ 5. UPDATE EDU-K ATTRIBUTENBELEID

Tonny Plas, onafhankelijk secretaris van Edu-K, geeft een vervolg aan de presentatie over het Edu-K Attributenbeleid in oktober 2020. Hij schetst kort de geschiedenis van het Attributenbeleid, en benadrukt dat alle partijen waaronder de Raden en OCW hierbij zijn betrokken. Na de presentatie van de ROSA-scan in de Architectuurraad van oktober 2020, wil Edu-K nu de volgende stap zeten. Edu-K wil het Attributenbeleid ontwikkelen tot een ketenbrede afspraak die in beheer is bij Edustandaard voorafgaand aan de daadwerkelijke implementatie in het leermiddelendomein.

Tonny geeft aan dat het realtime verstrekken van attributen op basis van doelbinding, om diverse redenen te complex is om te realiseren. Waarschijnlijk kan dat onderdeel worden van het traject van het Afsprakenstelsel: "Edu-V", waar Edu-K op dit moment hard aan werkt (zie ook [presentatie van Mariane ter Veen in de Standaardisatieraad van maart 2022](#)). Tonny kan hier geen garantie voor geven, want dat is afhankelijk van welke use cases de voorkeur krijgen. Naar verwachting is dit eind juni wel bekend. Tonny kondigt aan dat bij de bijeenkomst van 30 juni een hernieuwde adviesaanvraag voor het Attributenbeleid voor ligt als opmaat naar formele in beheername via de Standaardisatieraad.

Actiepunt:

- Edu-K: voor bijeenkomst op 30 juni 2022 aanleveren van nieuwe versie van het Attributenbeleid aan de Architectuurraad.

□ 6. VOORSTEL UITBREIDEN STATUSSEN EN GEBRUIKSADVIES VAN AFSPRAKEN

Om gebruikers beter te ondersteunen in het gebruik en bij de ontwikkeling van afspraken, heeft Jeroen Hamers namens Bureau Edustandaard een voorstel ingediend tot uitbreiding van de statussen van afspraken en het toevoegen van een gebruiksadvies. De Standaardisatieraad heeft hier vorig jaar ook om verzocht. De Architectuurraad vindt het voorstel logisch en is hier enthousiast over. Jeroen geeft aan dat met de gebruiksadviezen wordt aangesloten op de gebruikte terminologie van Forum Standaardisatie. Als reactie op een vraag van Bram Gaakeer, geeft Jeroen aan dat het gebruiksadvies niet verder is gedifferentieerd naar

edustandaard

toepassings- en werkingsgebieden. Dit kan in de uitleg van een afspraak worden vermeld, want dit zou de classificatie te ingewikkeld maken. Joris Dirks ziet graag een duidelijke relatie tussen een afspraak en relevante architectuurcomponenten. Dit maakt het mogelijk voor een LAS of een uitgever om eenvoudig te zien welke standaard in een bepaald functioneel toepassingsgebied relevant voor hem/haar is. Dergelijke informatie staat gepland om later dit jaar via de ROSA (Revisie) beschikbaar te komen. Jeroen geeft aan dat het de moeite waard is om het nut, en de praktische noodzaak daarvan nader te onderzoeken als onderdeel van Werkpakket 'beheer' van het revisie-ROSA-project.

Besluit:

- De Architectuurraad adviseert positief over het voorstel van Bureau Edustandaard voor uitbreiding van de statussen en toevoegen van een gebruiksadvies.

Actiepunten:

- Bureau Edustandaard werkt het voorstel verder uit en presenteert dit aan de Standaardisatieraad
- En bereidt de toevoeging hiervan aan de website van Edustandaard voor

De voorzitter sluit de digitale vergadering rond 16:05 uur.

Vergaderdata 2021 (donderdagmiddag 13:30 – 16:30 uur):

- 30-jun. 2022
- 13 okt. 2022